

Hlavný kontrolór Obce Láb – Ing. Silvia Kapášová

**Stanovisko k
NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2015
A VIACROČNÉHO ROZPOČTU NA ROKY 2015 AŽ 2017**

Predkladá: Ing. Silvia Kapášová
Hlavná kontrolórka Obce Láb

V Lábe, dňa 3.marca 2015

STANOVISKO K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2015 A VIACROČNÉHO ROZPOČTU NA ROKY 2015 AŽ 2017

V zmysle ustanovení § 18 f ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2015 a viacročného rozpočtu (strednodobého výhľadu) na roky 2015 až 2017.

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2015 - 2017 bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2015 - 2017 a návrhu rozpočtu na rok 2015, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podlieha zverejneniu podľa zák. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti čl. 9. ods. 2.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet tvoria:

- a) rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok
- b) rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku
- c) rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).

Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce. Príjmy a výdavky rozpočtov pre roky 2016 až 2017 nie sú záväzné.

Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

Rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len „program obce“), to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2 000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce. Dňa 21. januára 2015 prijalo Obecné zastupiteľstvo Obce Láb uznesenie č. 10 /2015, ktorým rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtovania.

Stanovisko Hlavného kontrolóra Obce Láb k rozpočtu na rok 2015 a následne viacročného rozpočtu na roky 2015 až 2017 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami na zostavenie

rozpočtu, na identifikáciu rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov, ako aj hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2015 až 2017 z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom:

- č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona boli vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 2/2014 o dani z nehnuteľnosti na rok 2015, Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 2/2012 o dani za psa, Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 3/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2015
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 68,5%
- nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy
- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, najmä Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 2/2014 o dani z nehnuteľnosti na rok 2015,

Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 2/2012 o dani za psa, Všeobecne záväzné nariadenie obce Láb č. 3/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2015

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom, v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Návrh rozpočtu pre roky 2015 až 2017 obsahuje údaje o zámeroch obce, čím sa implementujú základy pre plánovanie príjmov a výdavkov v strednodobom časovom horizonte

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s metodickým usmernením, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení opatrenia MF SR č. MF/008978/2006-421 a Opatrenia č. MF/11928/2010-421. Funkčná klasifikácia sa použila v zmysle vyhlášky ŠÚ SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy, v súlade s opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a o rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a VÚC a v súlade so zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených posledných východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017 zverejnených MF SR a má schodky rozpočtu pre roky 2015 až 2017 cielené na úrovne 1,98 % HDP. V zmysle § 3 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov musí byť rozpočet zostavený ako vyrovnaný.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na: rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2015, rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2016, rozpočet na druhý nasledujúci rok - rok 2017.

Viacročný rozpočet na roky 2015 až 2017 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú orientačný charakter, Obecné zastupiteľstvo ich berie na vedomie.

Navrhovaný rozpočet na roky 2015 až 2017 je zostavený v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vnútorne je členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

V rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátnej správy, finančné vzťahy k fondom, k zriadeným právnickým osobám. Rozpočet je zostavený v mene platnej v SR – eurách (EUR). Podkladom pre tvorbu rozpočtu Obce Láb boli aj rozpočty rozpočtových organizácií obce – základnej a materskej školy so sídlom v Obci Láb.

C. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ROZPOČTU

Návrh rozpočtu Obce Láb predpokladá celkové bežné príjmy vo výške 1 055 995,21 €, z toho na prenesené kompetencie a ostatné dotácie vo forme grantov a transferov vo výške 322 986,26 €. Tvorba kapitálových príjmov sa nepredpokladá, Obec Láb nepredpokladá predaj majetku počas rokov 2015 až 2017. Finančné operácie príjmové sa predpokladajú vo výške 2 912,82 €. Celkové príjmy obce by mali v roku 2015 dosiahnuť výšku 1 058 908,03 €.

Bežné výdavky v rozpočte na r. 2015 sú predpokladané v sume 935 574,37 € a kapitálové výdavky vo výške 30 000 €. Bežný rozpočet je navrhnutý ako prebytkový v sume 120 420,84 €, kapitálový rozpočet je rozpočtovaný so schodkom 30 000 €. Schodok kapitálového rozpočtu a krytie výdavkových finančných operácií sú zabezpečené prebytkom bežného rozpočtu. Rozpočet obsahuje aj rezervu v podobe prebytku celkového rozpočtového hospodárenia vo výške 50 333,66 €, čo znamená, že aj v prípade zvýšenia výdavkov alebo nenaplnenia príjmov v predpokladanej výške nie je rozpočet z pohľadu ročného cash flow napätý.

Rekapitulácia rozpočtu Obce Láb na rok 2015 v €:

NÁVRH ROZPOČTU NA ROK 2015	NÁVRH ROZPOČTU 2015	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2014	SKUTOČNÝ ROZPOČET 2014
Bežné príjmy spolu:	1 055 995,21	933 494,42	934 634,50
Bežné výdavky spolu:	935 574,37	910 072,13	899 287,19
Výsledok bežného rozpočtu:	120 420,84	23 422,29	35 347,31
Kapitálové príjmy spolu:	0,00	29 305,82	29 770,82
Kapitálové výdavky spolu:	30 000,00	35 308,09	32 142,20
Výsledok kapitálového rozpočtu:	-30 000,00	-6 002,27	-2 371,38
Príjmy bežné a kapitálové spolu:	1 055 995,21	962 800,24	964 405,32
Výdavky bežné a kapitálové spolu:	965 574,37	945 380,22	931 429,39
+ Prebytok / - Schodok BR + KR	90 420,84	17 420,02	32 975,93
Finančné operácie príjmové	2 912,82	30 000,00	133 310,00
Finančné operácie výdavkové	43 000,00	42 954,96	113 049,83
Výsledok finančné operácie	-40 087,18	-12 954,96	20 260,17
Výsledok rozpočtového hospodárenia	50 333,66	4 465,06	53 236,10

Daňové príjmy, ktoré sú najdôležitejšou položkou príjmov Obce Láb v roku 2015 (49,62 %), predpokladajú hodnotovo najväčšie naplnenie z dane z príjmu fyzických osôb vo výške 416 386,- €. Ich úroveň je rozpočtovaná na základe prognózovaného rastu výnosu dane z príjmov FO zo strany MF SR, ako aj v dôsledku percentuálneho zvýšenia objemu dane v roku 2015, ktorá bude samosprávam prerozdelená. Tieto tzv. podielové dane tvoria v roku 2015 39,43 % celkových plánovaných príjmov obce a cash flow obce je významne determinované úrovňou ich plnenia. Závislosť na daniach prerozdelených územnej samospráve zo strany štátu tak vytvára tlak na dôsledné plnenie zákonnej povinnosti obce sledovať prognózy plánovaného vývoja vo výbere daní z príjmov fyzických osôb v Slovenskej republike. Prognózy vývoja zverejňuje MF SR dvakrát ročne.

Ostatné miestne dane a poplatky sú rozpočtované podľa skutočnosti predchádzajúceho roka. Pri dôslednej aplikácii zákona 563/2009 Z. z. Daňový poriadok sa nepredpokladá ohrozenie plnenia týchto príjmových položiek z dôvodu zníženia platobnej schopnosti daňovníkov a poplatníkov. Vo viacročnom rozpočte na roky 2015 až 2017 sa predpokladá len mierny rast daňových príjmov, najmä na základe očakávania zlepšovania ekonomických parametrov štátu (absolútny rast daní z príjmov fyzických osôb, rast zamestnanosti, atď.). Miestne dane a poplatky nepredpokladajú zvýšenie daní v dôsledku zmeny výšky daňových povinností daňovníkov a poplatníkov obci. Toto zvýšenie sa predpokladá zvýšením počtu daňovníkov a poplatníkov v Obci Láb.

Nedaňové príjmy, tvorené najmä príjmami z využívania majetku obce, z poskytovania služieb pre občanov a podnikateľov pôsobiacich na území obce, zo správnych poplatkov, obsahujú riziko ich nenaplnenia v položke dividendy (podielu na zisku) plynúcej z majoritného majetkového podielu Obce Láb na spoločnosti LÁBINVEST, s.r.o., so sídlom v Lábe. Vyplatenie podielu na zisku závisí jednak od výsledku hospodárenia spoločnosti za rok 2014, ako aj od schválenia rozdelenia zisku valným zhromaždením spoločnosti.

Granty a transfery predstavujú najmä príjmy za prenesený výkon štátnej správy. Najvyšší objem týchto prostriedkov je smerovaný do programu vzdelávanie.

Bežný rozpočet na strane výdavkov je rozdelený do 11 kapitol (programov):

Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola

Program 2: Interné služby obce

Program 3: Služby občanom

Program 4: Bezpečnosť, právo, poriadok

Program 5: Odpadové hospodárstvo

Program 6: Pozemné komunikácie

Program 7: Vzdelávanie

Program 8: Kultúra a šport

Program 9: Prostredie pre život

Program 10: Sociálne služby

Program 11: Administratíva.

Návrh rozpočtu zahŕňa výdavky na činnosti, ktoré obci vyplývajú z platnej legislatívy a z uzatvorených zmlúv, tak aby boli pokryté požiadavky na chod obce. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj návrhy rozpočtov Základnej školy a Materskej školy Láb, ktoré sú spracované v súlade s vyššie uvedenou metodikou MF SR.

Opodstatnenosť výdavkov bola preverená jednak z pohľadu zmluvných a zákonných záväzkov obce, ako aj z pohľadu ich efektivity. Časť výdavkov, ktoré neboli poskytované na základe vopred stanovených pravidiel alebo nebolo možné hodnotiť efektívnosť ich použitia, bola redukovaná.

Určité výdavky mohli byť v roku 2015 znížené aj vďaka vykonaným opravám a údržbám väčšieho rozsahu v uplynulom období. Tieto výdavky tak nie je nutné realizovať v rovnakom objeme aj tento rok.

Zvýšenie výdavkov sa však očakáva v odpadovom hospodárstve, kedy v dôsledku zvýšenia cien za likvidáciu, zber a zvoz tuhého komunálneho odpadu dodávateľmi uvedených služieb došlo k ich výraznému nárastu. Úspora sa však plánuje dosiahnuť v súvislosti s prevádzkou čističky odpadových vôd.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2015 až 2017 sú vyjadrené aj finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu SR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov. Predložený návrh na poskytovanie dotácií z rozpočtu obce počas hodnoteného obdobia nezvyšuje zadlženosť obce.

Kapitálové výdavky sa zvyšujú v porovnaní s rokom 2014 štvornásobne na úroveň 30 000,- €. Predpokladá sa realizácia investícií najmä z prostriedkov Európskeho spoločenstva a štátneho rozpočtu SR, pričom rozpočet zohľadňuje, že obec je povinná časť investičných nákladov realizovať z vlastných zdrojov alebo návratných zdrojov financovania (spoluúčasť).

Finančné operácie výdavkové predpokladajú splatenie pôžičky od spoločnosti LÁBINVEST, s.r.o. vo výške 30 000,- € a úhrady splátok ŠFRB a komerčného úveru. Jednorazovou úhradou návratného zdroja financovania a realizáciou plánovaných splátok úverov sa dá predpokladať výrazne zníženie zadlženosti obce najmä v roku 2015. Rozpočet prijímanie dodatočných návratných zdrojov financovania nepredpokladá.

Viacročný rozpočet Obce Láb je zostavený v zmysle platnej legislatívy SR ako aj predpisov vydávaných obcou. Okrem zabezpečenia chodu obce je vytvorený priestor aj pre rozvoj obce. Rozpočet obce nepredpokladá vznik významných mimoriadnych výdavkov, avšak plánovaný prebytok rozpočtového hospodárenia vytvára rezervu pre prípad výpadku časti príjmov alebo zvýšenia výdavkov. Obec taktiež disponuje prostriedkami z minulých období, ktoré v prípade nutnosti na základe schválenia zo strany Obecného zastupiteľstva Obce Láb je možné zapojiť do rozpočtu obce v roku 2015.

D. ZÁVER

Na základe

1. zhodnotenia pravdepodobnosti dosiahnutia plánovaných príjmov Obce Láb v roku 2015 a nasledujúcich, a to najmä v oblasti daňových príjmov obce a podielu na zisku od spoločnosti LÁBINVEST, s.r.o.,
 2. analýzy plánovaných výdavkov obce v roku 2015 a nasledujúcich a
 3. analýzy skutočne dosiahnutého rozpočtu v roku 2014
- je možné skonštatovať, že navrhovaný rozpočet na rok 2015 je zostavený reálne.

V prípade nutnosti odporúčam využívať rozpočtové opatrenia a zmeny v rozpočte, ktoré zohľadnia reálny vývoj rozpočtovaných príjmov a výdavkov pre rok 2015.

V zmysle vyššie uvedeného preto odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Lábe predložený Návrh rozpočtu Obce Láb na rok 2015 a viacročný rozpočet na roky 2015 až 2017 schváliť.

Ing. Silvia Kapášová
Hlavná kontrolórka obce Láb